

Erősítsük a szocialista munkafegyelmet!

A negyedévi és május elsejének sikere mind, mind győzelmi jelentések, a szabad alkotómunka eredményei, a házainak urává és a termelési eszközök gazdájává vált dolgozók munkához való szocialista viszonyának nagyszerű példái.

Elmúlt az osztályellentéteken alapuló társadalmakra jellemző kényszermunka. A jobbágyi fegyelem — a lenini meghátrózás szerint — a deres fegyelm volt, a kapitalista fegyelem az éhség fegyelme, a kiszármányolás eszköze.

A szocializmust építő népi demokratikus országokban gyökeresen más a helyzet. A termelői önmaguknak, saját társadalmuk számára dolgoznak. A munka kötelesség és becsület dolga. A munkafegyelm pedig közös munkán alapuló, önként vállalt és tudatos szocialista fegyelm.

A munkafegyelm követelménye a munkaidő pontos betartása. Fegyelmeztet az a dolgozó, aki nem késik és nem hiányzik igazolatlanul, aki lelkiismeretesen, szorgalmasan dolgozik úgy, mint Kise Józsa a November 7 gyár kukorica raktárában, Biharia Maria a December 30 gyár fonódjában és még sokan mások.

A munkafegyelm követelménye a munkaidő pontos betartása. Fegyelmeztet az a dolgozó, aki nem késik és nem hiányzik igazolatlanul, aki lelkiismeretesen, szorgalmasan dolgozik úgy, mint Kise Józsa a November 7 gyár kukorica raktárában, Biharia Maria a December 30 gyár fonódjában és még sokan mások.

A munkafegyelm követelménye a munkaidő pontos betartása. Fegyelmeztet az a dolgozó, aki nem késik és nem hiányzik igazolatlanul, aki lelkiismeretesen, szorgalmasan dolgozik úgy, mint Kise Józsa a November 7 gyár kukorica raktárában, Biharia Maria a December 30 gyár fonódjában és még sokan mások.

szővőanyag termeléséhez. A Varga Katalin termelőszövetkezetben Paraschiv Constanta IMSZ-tag nemrég még normán alul teljesített, ma pedig 100 százalékkal haladja tul normáját.

A szocialista fegyelm erősítését célozza az élenjáró módszer széleskörű alkalmazása. Ahol minden munkás lelkiismeretesen végzi feladatát, teljesíti heti és havi tervét, ott nincs lemaradás. Így például a Dimitrov vagongyárban, a Vörös Trió, a November 7 és más gyárakban rendszeresen teljesítik, sőt túl is teljesítik a tervet. A TEBA-ban viszont, ha valamennyi szövmunkás a legjobb munkamódszerek szerint dolgozna, a termelés havonta több, mint 400 méter szőtessel növekedne munkásoként.

Az öntudatos, fegyelmezt munkás jó gazda módjára gondját viseli a gépeknek, szerszámoknak, helyesen használja a technika adta lehetőségeket, takarékosan bánik a nyersanyaggal, harcol a jó minőségért és a selejt csökkentéséért. Ilyen a I. Ranghegy gyárban Szántó Géza maros és Cioba Nicolae esztérgályos, a Vörös Trió gyár harisnya osztályán Klepp Hermína és mások. Ugyanakkor a Ranghegy gyár fogaskerék részlegén meg vannak olyanok, akik minőségileg meg nem felelő munkájukkal gátolják részlegükön a selejt csökkentését folytatott harcot, mint például Capras Ioan, aki 1548 percig gyártott selejtet, Csatlós Antal havi tervből pedig 1380 perc a selejt.

A népvagyon iránti felelősségérzet városunk több üzemében már megnyilvánul a takarékosági brigádok létesítése révén. A Dimitrov vagongyár vagonosztályán pl. az úgynevezett „millió részleg”-en hulladékból 360 darab alkatrészt készítettek az ércszállító vagonokhoz, 1500 lej értékben, melyet a brigád takarékosági számlájára vezettek. A November 7 gyár termelőszövetkezetében a takarékosági mozgalma 35.000 lej értékű megtakarítást eredményezett. Ille Ioan, fűtőházi élmunkás május 1 tiszteletére 31,3 tonna fűtőanyagot takarított meg.

A munkafegyelm egyben állami fegyelm is, amely mindenki egyaránt kötelező. A vállalatvezetők, mérnökök, mesterek, munkasszerek példák a fegyelmezett viselkedésre. A pártvezetők fegyelme meg minden munkás jobb megszervezéséért, a munkakörülmények szüntelen javításáért. A versenyek sikere elsősorban a munkafegyelmről és a munkafegyelmről függ, ezért a szakszervezetek gondoskodnak a szakszervezeti és szakmai versenyek jó megszervezéséről és széleskörű elterjesztéséről. A pártvezetők vezetésével, meggyőző munkával vonjak be egyre több dolgozót a szocialista versenybe. A szakszervezetek jelentős szerepük van abban, hogy a munkások ma jobb eredményt érjenek el, mint tegnap, holnap pedig többet termeljenek, mint ma. De ugyanakkor a szakszervezet feladata az is, hogy a gyengébb dolgozókat megsegítse, a szakszervezetek jelentős szerepük van abban, hogy a munkások ma jobb eredményt érjenek el, mint tegnap, holnap pedig többet termeljenek, mint ma.

A munkafegyelm egyben állami fegyelm is, amely mindenki egyaránt kötelező. A vállalatvezetők, mérnökök, mesterek, munkasszerek példák a fegyelmezett viselkedésre. A pártvezetők fegyelme meg minden munkás jobb megszervezéséért, a munkakörülmények szüntelen javításáért. A versenyek sikere elsősorban a munkafegyelmről és a munkafegyelmről függ, ezért a szakszervezetek gondoskodnak a szakszervezeti és szakmai versenyek jó megszervezéséről és széleskörű elterjesztéséről. A pártvezetők vezetésével, meggyőző munkával vonjak be egyre több dolgozót a szocialista versenybe. A szakszervezetek jelentős szerepük van abban, hogy a munkások ma jobb eredményt érjenek el, mint tegnap, holnap pedig többet termeljenek, mint ma.

A munkafegyelm egyben állami fegyelm is, amely mindenki egyaránt kötelező. A vállalatvezetők, mérnökök, mesterek, munkasszerek példák a fegyelmezett viselkedésre. A pártvezetők fegyelme meg minden munkás jobb megszervezéséért, a munkakörülmények szüntelen javításáért. A versenyek sikere elsősorban a munkafegyelmről és a munkafegyelmről függ, ezért a szakszervezetek gondoskodnak a szakszervezeti és szakmai versenyek jó megszervezéséről és széleskörű elterjesztéséről. A pártvezetők vezetésével, meggyőző munkával vonjak be egyre több dolgozót a szocialista versenybe. A szakszervezetek jelentős szerepük van abban, hogy a munkások ma jobb eredményt érjenek el, mint tegnap, holnap pedig többet termeljenek, mint ma.

A munkafegyelm egyben állami fegyelm is, amely mindenki egyaránt kötelező. A vállalatvezetők, mérnökök, mesterek, munkasszerek példák a fegyelmezett viselkedésre. A pártvezetők fegyelme meg minden munkás jobb megszervezéséért, a munkakörülmények szüntelen javításáért. A versenyek sikere elsősorban a munkafegyelmről és a munkafegyelmről függ, ezért a szakszervezetek gondoskodnak a szakszervezeti és szakmai versenyek jó megszervezéséről és széleskörű elterjesztéséről. A pártvezetők vezetésével, meggyőző munkával vonjak be egyre több dolgozót a szocialista versenybe. A szakszervezetek jelentős szerepük van abban, hogy a munkások ma jobb eredményt érjenek el, mint tegnap, holnap pedig többet termeljenek, mint ma.

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3492. szám

1956. május 16. szerda

4 oldal, 20 bani

Mai számunk negyedik oldalán:

★ A SZOVJET KORMÁNY NYILATKOZTA A LESZERELÉS KÉRDESEBEN.

★ ALSÓHAZI VITA AZ ANGOL-SZOVJET KAPCSOLATOKRÓL.

★ FRANCIA LAPOK A ROMÁN GAZDASÁGI KÖLDÖTTSEGEK FRÁNCIAORSZÁGI LÁTOGATÁSÁRÓL.

★ FOKOZÓDIK A DIAKMOZGÁLOM ARGENTINÁBAN.

Beadták kvótájukat

Egyre több dolgozó paraszt érti meg a kvóta idejében való beadásának szükségességét.

Az első negyedévi tej- és huszadasi kötelezettséggel rajonunk dolgozó parasztjai határidő előtt teljesítették. Május 1 tiszteletére már április 28-án beadták a dolgozó parasztok a második évnegyedre előirányzott tej- és húskvótát.

A beadásban élenjárnak Arad városnegyedek, mint Mikolaka, Pernyá. A községek közül pedig a kúrtosi, a szentmártoni, a vingai és más községek dolgozó parasztjai adták be határidő előtt kvótájukat. Kúrtos községben Bejinariu Teodor községi meghatalmazott, valamint Cotoșov Vicente és Cioba Dumitru begyűjtött eredményes munkájának köszönhető az, hogy a község az élenjárók közé került. Szentmártonban Herberth Ferenc, Vingán pedig Lengyel Gáspár meghatalmazottak végeztek eredményes felvilágosító munkát.

Ezekből a községekből az első között adták be kvótájukat Osman Jakab, Henegar Aurelia, Iovanov Ilie, Marc Petru, Durst Márton és mások.

Derekas munkával

A Tudor Vladimirescu Állami gazdaság IMSZ tagjai derekasan részt vesznek a tavaszi kampány munkálataiban. Az alapszervezet faliújságán messziről látható Malinescu Vasile ifjú traktorista neve, aki naponta 185 százalékos normatelteljesítést ér el. Malinescu elvtárs szavaiból öntudat csendül ki. A szép teljesítmény elérésében sokat köszönhet az állami gazdaság párt- és IMSZ alapszervezetének, amelyek odaadó szakmai és politikai oktatással igyekeztek belőle jó traktoristát nevelni.

Arató János,
levelező.

Lendületes szocialista versenyben

A November 7 gyárban

A November 7-gyár dolgozói már május első heteiben is kimagasló eredményeket értek el. Mint valamenyi üzemszerte, az élesztő osztály is, mindjárt kibontakozik a szocialista munkaverseny.

A brigádok közötti ütemes versenyt igazolják a jó munkaeredmények is. Az osztályi iródlapban elhelyezett grafikon minden reggel nemcsak a brigádfelelősök, de a brigádtagjai is megnézik. Ládau Georgehe brigádfelelős például észrevette, hogy tévesen jegyezték be néhány napi eredményt s azonnal kérte a hiba kijavítását. Ez is bizonyítja, hogy a figyelemmel kíséri a versenyt s a napi eredményeket.

A május 13-ig elért eredményeket összegezve, megállapíthatjuk, hogy — bár nagyon kevesével — Ládau Georgehe brigádja megelőzte Simolov Ioan brigádját.

— Brigádomban — mondja Ládau elvtárs — Ginga Emil prelső és Kaupter József végeztek legszorgalmasabban feladatukat. Állandóan két-három százalékkal termeltek terven felül.

A Simolov-brigádból, mely csak egy hajszállal maradt a Ládau-brigád mögött, különösen Magvari Lázár és Hendel János tűntek ki, akik napi 3 százalékkal teljesítették terven felül. A csomagoló- és szállító-osztályon ismét az IMSZ-brigád tört az élre, melynek Ciupertea Ana a vezetője. Az előkészítőnél eredményesen és lelkesen dolgozott Stritt Mátyás.

Az élesztő részleghez hasonlóan, a szeszgyárban is serény munka folyik. Itt Filipescu Traian brigádja bizonyult a legjobbnak.

Harc a legjobb munkás címért

A December 21 kisipari termelőszövetkezet szocialista versenybizottsága újabb versenyszámbat kezdeményezett. Az elmúlt hónapban megszervezték a munkaszaksz legjobb dolgozója címért folyó versenyt. A verseny nagy lendülettel indult és állandóan fokozódott.

Vándorzásokat készítettek, amelyeket a hónap folyamán legjobb eredményt elérő munkások kapják. Az áprilisi munkák kiértékelése után a gombkivágókán Magyar Rózi 290 százalékos teljesítéssel nyerte el a zászlót. A modell-készítőknél Perge Elena 319 százalékkal került az élre. A simítóknál Wagner Karolina 278 százalékos teljesítéssel lett első. A gombnyesítő osztályon Hárdu Luliana 295 százalékos, a lyukasztókán pedig Feil Gertrud 312 százalékos teljesítéssel nyerte el a munkaszaksz élenjárója címet és ezzel a vándorzászlót.

Kiértékeltek a versenyt

Az Universal-áruház alkalmazottai nemrég munkagyűlést tartottak, amelyen kiértékeltek a május 1 tiszteletére indított szocialista munkaverseny eredményeit. A gyűlésen több alkalmazott felszólalt. Az emeleti szakszervezeti csoport nevében Steiner Izidor elemzte az elárusított munkák, a vevők részéről telmerült különböző áruk iránti érdeklődést.

Megvitatásra került az is, mi az oka, hogy a játékosztály már hónapok óta nem teljesíti előírányszámát. Kapitány Irén, az osztály vezetője ismertette, hogy jelentősen csökkentek az általa eladásra kerülő áruk mennyiségét, de nem vetik tekintetbe ezt eladási tervének megszabásánál. Adler Miksa, a kereskedelmi osztály vezetője megígérte, hogy lépéseket tesznek, hogy a játékosztályt a közeljövőben ellássák a keresett árukkal.

A dolgozók nagy ünneppé indított szocialista versenyben kimagasló eredményeket értek el. Nádasi Erzsébet 135, Szabó Maria és Ardelean Maria 130—130 százalékos tervteljesítéssel. Hozzájuk hasonlóan eredményes munkát végzett Medrea Max 125, Oláh Imre 123, Gligorescu Elena, Steiner Izidor, Codos Marius 116—116, Parison Eva 114, Balázs Szusza 112, Topor Veronica pedig 110 százalékos tervteljesítéssel.

A Vörös Trió Pillanattfelvételek a Vörös Trió gyárból

gyárban napon

nagy mennyiségű kötszövetet árul

színeket. A kötszövet holmi különösen a nők körében igen kedvelt tartósságuk, változatos modellek miatt.

A gyárban legnagyobb részt nők dolgoznak. Kik tudnak jobban mire is van szükségük a nőknek, ha nem önk...? A gyár dolgozói nem feledkeznek meg a férfiak és a gyermekek számára készített Trió, tréningruha és harisnyák készítéséről sem.

A harmadik emeleten van Kereszties Erzsébet „székelye”. A jövő évi modelleket készíti.

Az 1957-es évre 50 új modellért tölem az igazgatóság — kezdte Kereszties elvtársnő — a jele már készen van. Minden valószínűség szerint aszúr, csipke és köpper, egy színű és mintás kötött anyagokból készülnek majd az új modellek.

Kereszties elvtársnő bel- és külföldi divatlapok tanulmányozása nyomán készítette el a modelleket. Ugyan a férfi ingek, mint a női blúzok kényelmes és sportjellegű miatt tet-

szetösek. Nagyon kedvesek a gyermekholmi, amelyeket villámzár helyett gombokkal kívánja a vásárlók nagyrésze.

A konfekcióban a férfi és gyermek tréningeket készítő két váltása versenyez egymással. A május 3-tól 11-ig terjedő időszakban Moisa Ghizela váltása volt az élen, ugyanis 404 darabbal készítették többet előirányzatuknál. De erősen küzdenek a Heister Erzsébet elvtársnő vezette váltás dolgozói is, akik körülbelül 100 darabbal kevesebbet készítették. Ebből a váltásból Tatari Boriska, Fenyődi Erzsébet és Timbotal Ioan tűntek ki. Mindkét váltás dolgozói 8 nap alatt egy napi előnyre tettek szert.

Mindössze egy hónapja működik a gyár orvosi rendelőjében dr. Sapuna Maria. A gyárban berendezett ideiglenes szanatóriumban hét nőbeteg fekszik és egybengazdán dicserik a doktornőt lelkiismeretes és odaadó munkájáért. Az orvosnő na-

A legjobbak közül...

A Román Munkáspárt megalakulásának 35. évfordulója alkalmából az aradi 13. számú négyosztályos iskola tanterülete díszgyűlésén határozta el: pionírrá avatják az iskola nyolc éltanulóját, névszerint Czank Mariát, Gulácsy Ilonát, Pantea Annát és Sinogli Istvánt (másodosztályosok), György Annát, Kása Juliát és Rákasi Pált (harmadosztályosok) és Lacásny Etelka negyedosztályos tanulót.

Mindannyian boldogan várták a pionírravast napját. Az iskolán folyó nagy érdeklődésről és szorgalomról tettek tanúságot. A másodosztályos Sinogli Istvánt is egész évi szorgalmas tanulása tette érdemessé e nagy kitüntetésre. Figyelemmel vett részt a magyar olvasási és nyelvtan órákon. Igen gyakran és jól felelt. Gygyesen szavalt és beszélt el az olvasmányok meséjét, Maxim Gorkij, Mikszáth Kálmán, vagy Móra Ferenc elbeszéléseinek történetét.

Sinogli István élénk, kissé nyugtalan kedélyű, fekete szemű, komoly arcú kisfiú. Edesapja Sinogli István szövőmester a December 30 gyárban. A kisfiú otthon is mintaszerűen viseli magát. Gépalakításokat állít össze, más gyermekeket tanít. Szülei gondosan, nagy figyelemmel foglalkoznak nevelésével. Ez is hozzájárult, hogy fiuk az osztály éltanulója lett. Az ügyes kis Sinogli István a múlt év végén megtartott mese-versenyben a legjobbnak bizonyult, az iskolában. Sokoldalúságára jellemző, hogy nem mindennapi ráteremtéssel mozog és beszél a színpadon. A tanítónak alig kell néhány szót mondania és Pisti már alakítja a nem is olyan könnyű szerepet. Nemrég a kínai népszabadságharc idején lejártszó egyik rövid kis színdarab főszerepét, a riksa kullit játszotta. Gygyesen érzékelte a változást, amelyet a szegény, öreg kínai ember életében a szabadságharc hozott.

Az Eminescu kultúrothonban Ady Endre a Proletár fú verse című költeményét Sinogli István korához szokatlan éretteccsel szavaltta. Különösen szép és felejthetetlen pillanat volt Sinogli István másodosztályos tanuló életében is a pionírravast. Megfogadta, hogy ezután még jobban tanul, többet foglalkozik a tanulásban gyengébb társaival és minden igyekezetével azon lesz, hogy becsülettel viselje a piros nyakkendő. Társaival már nem a szomorúságot osztja meg, mint Ady korában a proletárgyermek, hanem a jövőben bizakodva fogja meg társai kezét és mondja elevenen csengő, kedves hangján: „Olyan volna minden kis társam, Mint én vagyok”.

Seidner Imre.

Különösen szép és felejthetetlen pillanat volt Sinogli István másodosztályos tanuló életében is a pionírravast. Megfogadta, hogy ezután még jobban tanul, többet foglalkozik a tanulásban gyengébb társaival és minden igyekezetével azon lesz, hogy becsülettel viselje a piros nyakkendő. Társaival már nem a szomorúságot osztja meg, mint Ady korában a proletárgyermek, hanem a jövőben bizakodva fogja meg társai kezét és mondja elevenen csengő, kedves hangján: „Olyan volna minden kis társam, Mint én vagyok”.

Seidner Imre.

BESZÉLGÉSEK — házépítésről — baromfitenyészet létesítéséről — és messzemenő tervekről

Nemrég meglátogattam a mikolakai mezőgazdasági társulást. Meg akartam ismerkedni a tagok életével, munkájával. A társulás elnöke, Drig Ioan elvtárs, meghívott a lakására egy kis beszélgetésre.

A csinos kis ház udvarán rend, s tisztaság uralkodik. A házban látszik, hogy nem régen építették.

Az elnök, mintha kitalálta volna gondolataimat.

— Az elmúlt év őszén építettük... — Építették? Hogy értsem ezt? — ...Még pedig 14 nap alatt.

— Tizennégy nap alatt! Egy ilyen ház!

— Pár évvel ezelőtt én sem hittem volna, most azonban valóság. Hiszen megmondtam, hogy építettük és nem építettük. Ezt úgy kell érteni, hogy a társulás valamennyi tagja segített.

— Így már érthető.

— De nehogy azt gondolja az elvtárs: csak nekem, az elnöknek, van ez a „kiváltság”. Rövidesen Gomoly Mihálynak is segítünk házat építeni.

— Az épületanyagokat már beszerezték.

A nehézipar egyik élenjárója

Süss Eva azok közé a dolgozó nők közé tartozik, akik a nehéziparban a férfiakkal egy sorban munkálkodnak. A G. Dimitrov gyár forgószármű osztályának esztérgályosa. Lelelkiismeretesen, jól dolgozik, ezért május elseje alkalmából a kitüntetettek közé került. E hónap 9-én 108 százalékkal haladta tul normáját. Átlagos normatelteljesítése: 100 százalék.

Képtárunk Süss Eva látható esztérgépe mellett.

A nyár végére be is költözhöz az új házba.

Nem időztünk tovább ennél a témánál, bár mondhatom, a hallottak kellemesen megleptek.

— A mezőgazdasági munkálatokkal mi a helyzet?

— Nem tartozunk az utolsók közé. A vetést még áprilisban befejeztük. Jelenleg a növényápolással vagyunk elfoglalva.

Miközben beszélt, egy eltévedt napsgár hatolt be a széles ablakon. Egyszerre még derűsebbé vált a kis szoba. A frissen meszelt falak, a zománcos fényes csillagok ajtóik viszárvarték, megköszörozték a napfényt.

Drig elvtárs kinézett az ablakon, pillantása a távolba merült. A társulás jövő terveit kezdte felfedni előttem.

— Ugy határoztunk, hogy létesítsünk egy baromfi tenyészetet társulásunk gyümölcsösében. Hely van bőven s a baromfiinak szinte kívánni sem lehetne jobbat. Előirányoztuk 300 méter drótháló vásárlását, amivel a baromfitenyészetet körülfalazzuk. Ha jól gondoljuk őket, pár év alatt megsokszorozódik a számuk. Ez új jövedelmet jelent majd a tagoknak. A bevétele egy részét szétosztjuk, a többin pedig igákat, mezőgazdasági gépeket vásárolunk.

— Ilyen messzemenő terveik vannak? Nincs szándékukban társulásukat általítani kollektív gazdasággá?

— Ha át is alakítjuk társulásunkat, nem fog ártani, ha gazdaságilag megerősödünk — mondta Drig elvtárs.

Célmotam elértem, sok mindent megtudtam a mikolakai társulás életéről.

H. T.

Növeljük a szövőgépeknél a fordulatszámot

Tapasztalatszere a December 30 gyárban.

Néhány nappal ezelőtt a December 30 gyárban, az MTTE tartományi fiókjá, valamint a gyár MTTE köré tapasztalatszeret szervezték. A tapasztalatszeren résztvettek a December 30 gyár élmunkásai, technikusai, mérnökei, ujtói, valamint Temesvár tartomány más textilipari vállalatainak küldöttei.

A tapasztalatszere főcélja a szövőgépek fordulatszámának növelése volt, amely a termelés és a termelékenység emelkedését mozdítja elő. A December 30 gyár munkaközössége alaposan tanulmányozta a szovjet munkások tapasztalatait, ami a szövőgépek beverőszámának növelését illeti. A Szovjetunióban például óránként 12—13.000 beverést érnek el. Ezen az uton haladva, a Magyar Népköztársaságban óránként 10.200 beverést értek el.

Hazánk textilipari technikusait, mérnökeit sokat foglalkoztatta ez a kérdés. A December 30 gyárban a múlt évben kezdték meg a gyorsszövő létesítést. Jelenleg ehhez az osztályhoz 42 szövőgép tartozik, de ez a szám is állandóan növekszik.

A tapasztalatszere alkalmával a szövőde műszaki vezetősége jelentést terjesztett elő arról, hogyan létesítetik a gyorsszövőket. Kezdetben a Nortrop szövőde néhány gépét alakították át gyors szövőgéppé és az első kísérlet itt végeztek. A fordulatszámot 20 százalékkal növelték. A jelenlétes megemlítették azokat az intézkedéseket, amelyeket a fordul-

atszám növeléséért foganatosítottak. A fordulatszám növelésével egyidőben arra törekedtek, hogy a szálakadásokat is a minimálisra csökkentsék. Ez év első negyedében emelkedett a munka termelékenysége, mert a gépkihasználat 30 százalékkal növekedett a terv mutatószámával szemben.

A tapasztalatszeren résztvevő vendégek kérdéseket tettek fel és részletesen érdeklődtek egyes eljárások iránt.

A gyorsszövőde létesítése és a fordulatszám növelése lényegesen hozzájárult a termelékenység emeléséhez, valamint a minőség javításához.

Olt Mircea,

levelező

A Memorandulmi utca helyét kér a városrendészeti tervben

A folyó évi március 11-i népláncsi képviselőválasztások után megalkult aradvárosi új néptanácsa lendülettel és lelkesedéssel látott hozzá a maga elé tűzött nagyszabású feladatok minél gyorsabb megvalósításához. Így többek között átfogó és a város dolgozóinak érdekeit szem előtt tartó városrendészeti tervet dolgozott ki, amelynek megvalósításával Aradnak, mint széleskörű felüli lakosságú városnak, urbanisztikusabb külsőt tudnak kölcsönözni.

E dícséretre méltó tervek nagy megelégedést keltettek a lakosság, különösen a dolgozók körében, akik a városrendészeti és fejlesztési tervek során annak előnyeiben közvetlenül részesedni fognak. Annál nagyobb csodálást okozott Zsigmond-háza Memorandulmi utca lakosainak körében a lapokban közölt terv, amely nem foglalkozik utcájuknak régén váró rendezésével. Ez az utca, mely a vár és Veszthely irányában való közlekedés egyik élelő forgalmu utvonala, elhanyagolt állapotban van. Az utca északi oldalán fennkeltet sárlenger, amelyben az autók és kocsik csaknem tengelyig merülnek a vízbe, a sárba. Lidák és rucák eldörögve, ahol a víz csak kánikulában szárad ki s akkor meg a járműve nyomán felszálló por miatt a lakások ablakait nyitva tartani, szellőztetni lehetetlen a nappali órákban.

Ezúton tölmöcsöljük az utca lakóinak jogos panasztát a városi néptanács illetékes osztályához, közbenjárását kérve Paul Béla elvtársnak, a Refecera gyár főmérnökének, aki a kerület néptanácsa képviselője, s aki maga is a Memorandulmi utca lakója. Nem szorul tehát közlekedési indoklásra a dolgozók és jogos panasza.

Seresztély Béla

Közlemény

Az aradradió postá, Lvirda-telefon és rádió szolgálati vezetése közli, hogy május 20-ától kezdődően miniszteri biztosság fogja felülvizsgálni a rádió készülékek és hangszórók törvényi rendelkezését. Nehogy a rádió és hangszóró tulajdonosoknak kellemtelenségek legyenek, ajánlatos, ha haladéktalanul rendezik előfizetési kötelezettségeiket, mert a biztosság a 194...1954. törvény által előírt büntetéseket alkalmazza. A rádió-készülék és hangszóró tulajdonosok, akik még nem jelentették be készülékeiket és nem fizették be az előfizetési díjat, sürgősen rendezzék a bejelentést és előfizetést a közeli postahivatalnál.

Az ördögi kör

— A berlini „DEFA” stúdió új filmalkotása —

Fáklák imbolgójá fénybe fogva kísértetiesen a vakoktól éjszakában, fülcsikító dobpergés egyhangú tam-tam-ját hasít az ember agyvegéjébe, ezernyi csizmák láb dobban vészjóslóan a mindent guzsbakolt vakfényben diktálta ütemben. A hitleri SA és SS legényei vonulnak végeláthatatlan sorokban Berlin utcáin. 1933. január...

A DEFA-stúdió hatalmas, új filmje hiteles és — éppen ezért — különös művészi erővel eleveníti meg a Hitler uralomra jutását követő hónapokat. Az eredeti filmfelvételek — Hitler rektstagi beszéde, diszsemle Hindenburg és Mackensen tábornagy előtt, stb. — szinte háborzongató hűséggel elevenítik fel: hogyan indult el annyi vér és annyi könny-áztalt utatja a XX. század szégyenitőit: a hitleri fasizmus. Németország kettéosztott munkásszabály nem volt képes utját állni a legbarbárabb rendszer uralomra jutásának, melynek első ténykedése az volt, hogy véglegesen felszámolta a demokratikus szabadságjogok utolsó maradványait is. Ehhez elsősorban a nép jogait, szabadságát következtesen harcoló kommunista pártot, az összes többi demokratikus pártokat és szervezeteiket kellett törvényen kívül helyezni.

Műndehhez azonban ürügyre volt szükség és Göring, Göbbels, meg az SS „ellenkultúrát” vezetői hamarosan kieszelték a „nagyserű” ürügyet, a német fasizmus egyik legaljasabb provokációját. Mindenre kiterjedő alaposítással végrehajtott előkészületek után lángrobbanattól a berlini parlament, a Reichstag épülete és tettesként letartóztatott az általuk felbérlet, egzaltált holland anarchista van der Lubbe-t, akire az akták rábizonyították, hogy kommunista és hogy pártjától kapott parancsot a Reichstag felgyújtására.

Igy indult el a kommunista számára dicső és a fasizmus számára dicsőtelen útján a hírhedt lipcei per, melynek fővádlottja a hazája elhagyására kényszerült nagy bolgár hazafi, a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosa, Georgi Dimitrov volt, aki az időtöltést politikai menekülteként Németországban tartózkodott.

A film híven ragaszkodik a lipcei per dokumentumaihoz és ez egyik legnagyobb érdeme és hatásosságának egyik legjobb forrása. Nem a szövegkönyviro fantáziája, hanem a valóság alkotta meg az Ördögi kör történetét. Azt, hogyan kísérte meg a náci felőrültek, aljas bűncselekmények, megfélemlített árukból ördögi kör vonni Dimitrov, a kommunista párt köré és hogyan omlott össze ez az alávaló mesterkedés Dimitrov elhűsében, kommunista háborzottságán, az igazságon.

A németül rosszul beszélő, hazájá-

ban halálra ítélt, látszólag egyedülálló és elhagyott Dimitrov, erejének — a nemzetközi munkásszabály erejének — és igazságának — a kommunizmus igazságának — tudatában bátran állt szembe bírálóval és vádlóval, aki az egész világra elhangzó szóval hirdette a népek szabadságáért harcoló kommunista pártok igazságát és a fasizmus embertelenségét és vaskövetkeztetését — valóban vád — becsüdelével szétverte az „ördögi kört”.

Az igazságot, az igazságot harcolókat csak ideig-óráig lehet erőszakkal legyőzni... ez a film egyik nagy tanulsága.

Az Ördögi kör a megrázó és lebilincselő történet, kiváló színesi munka és kökletes rendezés nagyszerű eredménye. A Georgi Dimitrovot megsemmélyesítő Jochen Brockmann megkapóan elevenítette meg a nemzetközi proletárlátás és nagy harcosának rettenthetetlen alakját, akinek erkölcsi nagysága ellenfeleinek töpességével szemben még élesebben ki-domborodott. Kiváló alakítást nyújtott Kurt Steintraf Wilhelm Lühning szociáldemokrata képviselő szerepében, akit a kommunista párttal együtt letartóztatnak, hónapokon át börtönben tartanak, de még itt sem képes felismerni a fasizmus igazi arcát, nem látja meg, hogy csak a munkásszabályt egysege menthetné meg Németországot attól a romlásától, melyet számára a nemzeti szocializmus hozott. Az SS kizsákmányoló megtöri lelkierejét: hazug nyilatkozatokat ír alá, melyek — látszólag — bezárl a lipcei per vádlottjai köré vont „ördögi kört”. De Lühning nem elve-tetül, csak félrevezetett ember: Dimitrov magatartása az egész per folyamán és különösen Göringnek Dimitrovval folytatott szócselezésén, mely a „marsall” dicsesten vereségével végződött — valamint Lühning-fának, a kommunista Paulnak üzenete meggyőzi őt az igazságról. Ez a felismerés ad neki erőt ahhoz, hogy a bíróság előtt megtagadja előbbi vallomását.

Meg kell szüntetni a munkásszabály széttagoltságát, meg kell találni a kommunista és a becsületes szociáldemokrata közötti együttműködés lehetőségét: ez a film másik nagy tanulsága.

A színészek kiváló teljesítménye mellett nagyrészt a szövegkönyviro és rendező Karl Balhaus, valamint Hans Hauptmann operatőr érdeme, hogy a film komoly eszméi mondanivalója sohasem válik szövegszerűvé, hanem kikerülhetetlen végkövetkeztésekként magától adódik minden néző számára. Ez a szuggesztív erő teszi olyan rendkívül hatásossá az Ördögi kört, mely egyike a nagy hagyomány nemet filmgyártás legkiválóbb alkotásainak.

Szabó Mária

Testnevelés és sport

Szerda, május 16.

BUKAREST I. 7: Rádióújság. 7.14: A Magyar NK zenészerzőinek dalaiból. 7.35: Román népi muzsika. 8.30: Központi sajtószemle. 9: Szovjet szerzők könnyűzenéjéből. 10: A főváros hangversenyeitől. 10.30: Rádióújság. 11.54: Román népi muzsika. 12.15: Déli hangverseny. 13.05: Ennekari hangverseny. 13.30: Rövid déli hangverseny. 14: Román népi muzsika. 14.48: Esztrád-hangverseny. 15.30: Hírek. 16.45: Előadás. 17: Régi román népi melódia. 17.30: Rádióújság. 17.45: A népek dalaiból. 18: Moszkva beszélt. 18.30: Könyvüzenet. 18.55: Hírek. 19: Zene. 20: Román népi muzsika. 20.40: Esztrád-zene. 21: Dalok. 21.45: Táncezen. 23: Hírek, sport hírek. 23.15: Szimfonikus hangverseny.

BUKAREST II. 14.25: Szimfonikus zene. 14.35: Miről ír a Scintea? 14.45: Román szerzők béke és barátsági dalaiból. 15: Hírek. 15.05: Népi zene. 15.35: Könyvüzenet. 16: Rádióújság. 16.15: Keringő. 16.45: Könyvüzenet. 17: Barátunk, a könyv. 17.30: A népek dalaiból és táncából. 19: Kivánság-hangverseny. 20: Falvak újsága. 20.15: Verdi Traviata című operája.

BUDAPEST (KOSSUTH). 9.10: Operaszínház. 10: Rádiógyűjtemény. 10.30: Népi hangszerszólók. 11: Hírek. 11.50: Zongora. 12.10: Kamarakórusok. 13: Hírek. 13.10: Hanglemezsek. 14: Falusi híradó. 15.15: Kamarazene. 16: Hírek. 16.55: Szimfonikus zenekar. 17.45: Válaszolunk halgatóinknak. 18: Hírek. 18.10: Szív küldi. 18.40: Könyvüzenet. 19: Vita a második öt éves terv irányelveiről. 19.20: „Hétre ma várom a Nemzetit.” 20.08: Hamlet. Közvetítés a debreceni színházról. 21: Esti híradó. 23: Hírek. 23.15: Tíz perc külföldről. 1: Hírek.

BUDAPEST (PETŐFI). 15: Operaszínház. 15.35: Rádióújság. 16.10: Ebdő népek. 16.35: Szovjet népdalok. 17: Lapszemle. 17.10: Ajándékhangverseny. 18.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. 19.10: Filmzene. 19.30: Rádiógyűjtemény. 20.35: Irodalmi jegyzetek. 21: Keringők. 21.20: Sporthíradó. 21.40: Operettéletek. 22.10: Táncezen. 22.50: Az orvostudomány eredményeiből. 23.30: Esti muzsika.

EDZŐTÁRS

Május 16-án, szerdán változó felhőzet, inkább borult idő várható, éjszaka derültebb. Zivatarok délután lehetségesek, a hőmérséklet alig változik, májusban 18–22 fok között, éjszaka 6–10 fok között lesz. Gyenge, időnként erősebb szél.

A következő 2 napon változó felhőzet mellett a hőmérséklet nem változik lényegesen.

Testnevelés és sport

Aradi győzelmek az országos középlávu kerékpáros bajnokság tartományi szakaszán

Vasárnap rendezték meg Aradon az országos kerékpáros középlávu bajnokság tartományi szakaszát, amelynek minden egyes szakaszában aradi kerékpárosok győztek. A versenyt az Arad és Temesvár közötti országúton rendezték meg és az eredmények a következők:

Fiuk versenygéppel, 80 kilométer: (9 induló) 1. Engelmann Erich Voința Arad, 2. Blum György Voința Arad, 3. Gross Pál Voința Arad, 4. Nicolici Gheorghe Constructorul Temesvár.

Nők versenygéppel, 20 kilométer: (4 induló) 1. Kató Mária Voința Arad, 2. Tompa Anna Voința Arad, 3. Mikló Piroksa Voința Arad.

Aradi kosárlabdázók értékes győzelme

Az aradi férfi kosárlabda válogatott csapat vasárnap Nagyvárádon vendégcserepelt és 52:48 (21:24) arányban legyőzte a nagyváradi kosárlabda válogatottat. Az aradi csá-

patban a következő játékosok szerepeltek: Lukács, Enyedi, Szarvas, Pál, Gál, Apponyi, Máté, Petrovany, Foris, Kovács, Vadász.

Fiuk félévesenygéppel, 40 kilométer: (13 induló) 1. Budacsek László Progresul Arad, 2. Molitz Károly FL Rosie Temesvár, 3. Major József Voința Arad.

Fiuk városi géppel, 10 kilométer: (4 induló) 1. Betegh László FL Rosie TEBA, 2. Crisan Mircea FL Rosie TEBA, 3. Jakab Tibor Voința Arad.

Nők városi géppel, 5 kilométer: (2 induló) 1. Betegh Klára FL Rosie TEBA, 2. Frank Mihelina Voința Arad.

14 éven aluli fiuk, 5 kilométer: (2 induló) 1. Sirbu Mircea, 2. Borda Constantin, 3. Hozdovits György.

Néhány sorban

A Pronosport 19. száma, május 13-i versenyén a Pronosport fennállása óta a legnagyobb nyereményt sikerült nyernie egy versenyzőnek. Összesen 1.186.902 szelvényt adtak le és a kiírt díjazás kerüldi díjalap 1.127.557 lej. A nyeremények így osztottak meg: 1 szelvény 12 találat-tal 281.889 lej, 42 szelvény 11 találat-tal 8.054 lej és 592 szelvény 10 találat-tal 857 lej nyert. A 12 találat-szelvény tulajdonosa: Marinescu Constantin, Pitesti, Str. Craiovei 36.

A kerékpáros békeverseny utolsó előtti fordulóján ismét a német Schur győzött az olasz Cestari előtt.

A „Pronosport” 20. száma május 20-i szelvénye

A Pronosport 20. száma, május 20-i szelvényén válogatott mérkőzésen kívül a labdarúgó bajnokság A és B csoportjának mérkőzéseit szerepelnek. A szelvény a következő:

- I. Magyar NK A.—Csehszlovákia A.
- II. Csehszlovákia B.—Magyar NK B.
- III. Hadsereg Központi Háza—FL Rosie UTA
- IV. Dinamo Bukarest—Locomotiva Temesvár
- V. Minerul Petrozsény—Progresul Nagyvárád
- VI. Flacăra Ploesti—Stilinta Kolozsvár

- VII. Dinamo Stálinváros—Progresul Bukarest
- VIII. Stilinta Temesvár—Dinamo Bacau
- IX. Progresul Nagyszeben—Metalul Resica
- X. Flacăra Medgyes—Avintul Marosvásárhely
- XI. Avintul Szászrégen—Minerul Lupény
- XII. Progresul Focsani—Metalul St. R. Stálinváros
- A. Stilinta Iasi—Flacăra Moreni

Miután a csehszlovák—magyar B. csapatok mérkőzését szombaton játszották le, ezt a mérkőzést törölték és helyette a Stilinta Iasi—Flacăra Moreni mérkőzés számít a versenyben.

Biztosítsunk kedvezőbb feltételeket a vidéki moziknak

— A Vörös Lobogó szerkesztőségének ankétja

Közudomás, hogy a film a mai ember számára szinte nélkülözhetetlen szellemi táplálék. A haladó törekvések szolgálat, nagy művészi igényességgel alkotott filmek jelentősen hozzájárulnak a dolgozó tömegek politikai és kulturális színvonalának emeléséhez, egy szóval a műveltség terjesztésének nemes célját szolgálják. Egy évtizeddel ezelőtt még hazánkban főleg a falvak népét fosztották meg ettől a művelődési lehetőségtől. Ezzel szemben ma legtöbb községben van állandó mozi, a filmkaravánok pedig a legelégültebb falvakat is felkeresik.

Ahol a mozi a közművelődés hathatós eszköze

A Testvériség mozgóképszínház a kürtösi dolgozók egyik közkedvelt szórakozó helye. Több száz dolgozó előtt vetítenek ma már Kürtőn egy-egy filmet.

A mozgóképszínház munkaközössége, élen Mocuta Teodor felelőssel, jó munkát végez a műsorra tűzött filmek népszerűsítésében. A község forgalmazás helyein plakátokat helyeznek el, az intézményekben, az iskolákban és a vállalatoknál pedig rendezték a Mozgóképszínház sarkát. Hetenként kétszer cserélik a műsoron szereplő filmeket s habár hétköznapiakon két, ünnep- és vásárnapokon pedig öt előadást tartanak, a nézők a legtöbb esetben megvárják. A mozi látogatói dolgozó parasztlak érdeklődéssel tekintik meg a filmek előtt vetített híradókat, amelyek főként mezőgazdasági kérdésekkel foglalkoznak.

Nem véletlen tehát, hogy a mozgóképszínház rendszeresen teljesíti a látogatottságra vonatkozó tervet. Így, április hónapban a tervet átlag 105 százalékkal sikerült megvalósítani. Az eddigi eredmények arra engednek következtetni, hogy május hónapban is szép eredményeket érnek el. Biztosítékot nyújtanak erre azok a kiváló

filmek is, amelyek e hónapban a mozgóképszínház műsorán szerepelnek, mint például a Nagy honpolgár és az Erőteljes vizsga című szovjet filmek, a Barátom Fábán és a Nürnbergi express című csehszlovák filmek, az Elvesztett melódia című osztrák film és mások.

Hiányszóként megemlíthetjük, hogy az utóbbi időben igen ritkán szerepelnek műsoron olyan művészi filmek, amelyek cselekményekkel, témáikkal közvetlenül a falvak dolgozó népéhez szólnak. Igen elvélve érkeznek Kürtőre filmciklusok, amelyek falusi kérdésekkel foglalkoznak. Talán ez is egyik oka annak, hogy a mozi látogatói közönség összetételének 70 százaléka iparban foglalkozó munkás, vagy értelmiségi és csupán 30 százalék dolgozó paraszt.

Nem a legmegfelelőbb a mozi nézőtere. Az ablakok ugyanis vastemből készültek, aminek következtében télen igen hideg, nyáron pedig kibráhatatlan hőség tölti be a terem. Ez a kérdés azonban, a jelek szerint, rövidesen megoldódik. A mozi munkaközössége, a kollektív gazdaság szakembereinek támogatásával beépíti az ablakkereteket és helyi erőforrásokból tető-szellőztető berendezést készít.

tették fel, csúrlábjában fojtotta el a gondolatot. Igaz viszont az is, hogy a vágóhíd új vezetőfőnöke nem ellenzi az állandó mozi létesítésének tervét, sőt készséggel beleegyezik abba, hogy a klubteremben heti két-három film-előadást tartassanak. (A községben ugyanis jelenleg a kultúrthottnak

nincs megfelelő helyisége). Iva Cornelle, a kultúrthotthon levezetője, noha lelkiismeretesen, odaadással irányítja a község kulturális életét, a mozi ügyében nem tanúsított elég kezdeményezőket és kitartást, mert ellenkező esetben tudná, hogy jelenleg már objektív nehézség nem akadályozza az állandó mozi létesítését és értesítette volna a község lakóit a hajakról a temesvári tartományi mozivállalatot.

Több magyar feliratu filmet

Igen kedvelik a filmeket Kisiratoson, Nagyrátoson és a közeli Junius 11-kendgyáiban is. Ezeket a helyeket egy normál-szemes filmmel működő géppel vetítenek. A vetítőgépet, általában, előre megállapított sorrendben szállítják egyik helyről a másikra. A műsorr itt is elég változatos. Az elmúlt hónapban például a Tartalékjátékos, a Hajléktalanok, A hegyről szelleme és A bábkészítő című filmeket vetítették nagy sikerrel. E hónapban pedig elsőnek a Fel a fej! című filmet tűzték műsorra.

A községben hetenként két napon tartanak mozilátogatókat. Ezzel a módszerrel csak részben sikerül megoldani a mozilátogatók kérdését. A gép szállítása ugyanis gyakran nehézségekbe ütközik. Télen a járhatatlan, sáros utak, nyáron pedig a szállítóeszközök hiánya miatt. Emellett, a gyakori szállítás miatt, egy motor, mint a vetítőgép rongálódik.

Hiányszó az is, hogy október óta, amióta a vándor mozgóképszínház ezeken a helyeken megkezdte működését, csak igen kevés magyar filmet tűzték ki műsorra, — mindössze negyet — pedig ezt, főként Kisiratos községben, igen hiányolják. Itt ugyanis a lakosság túlnyomó többsége magyar anyanyelvű. A kisiratosi dolgozó parasztlak igényt tartanak újabb magyar filmekre is, mint például

dául a Kétszer kettő néha öt, a Híntő járó szerelem, amelyekről már hallották és amelyeket szeretnének látni is. A magyarajku dolgozók számára nehezíti a filmek tartalmának megértését az is, hogy magyar feliratu, vagy magyarra szinkronizált filmek egyáltalán nem érkeznek a vándormozikhoz.

Kisiratos és Nagyrátos község néptanácsát abban terheli felelősség, hogy még ma sem gondoskodott állandó, a körülményeknek megfelelő lakhelyről Schwartz Béla elvtárs, a mozgóképszínház vezetője, aki az egyáltalán nem könnyű feladat teljesítése után, kénytelen ideiglenes, meg nem felelő helyeken tölteni az éjszakát. Hiba ez abból a szempontból is, hogy ilyenformán az állam tulajdonát képező értékes gépeket sem helyezhet el. Egy esetben például, amikor a kisiratosi kultúrthotthon egyik termét jölték ki számára lakhelyként, megértőként az is, hogy távollétében — mivel a villanyvezeték szerelték fel az épületben — felnyitották a terem ajtaját, amelyben a gépész személyes tulajdonát képező tárgyakon kívül ott voltak a vetítéshez szükséges eszközök is.

Mind ezek jelentős mértékben akadályozzák azt, hogy a vándormozi maradék nélkül teljesítse kulturális szempontból igen fontos, de a körülmények folytán nehéz feladatát.

Javítsák meg a vetítőgépet

A mácsaiak többször kérték, hogy a szentmártoni mozi keresse fel he-

moz, Mácsán viszont nincs. Kisiratos példájára hivatkoztak, ahonnan hetenként két napra a mozi átköltözik Nagyrátosra. Ohajuk nem teljesült.

Nézzük meg azonban először, hogy vajon Szentmártonon zökkenésmentesen megy-e minden? Persze, hogy nem. A keskeny filmszalaggal dolgozó mozi az utóbbi hónapban a legmótosabb technikai körülmények között mutatja be a filmeket. Ime, néhány ékesítő számolat. Míg decemberben, januárban, februárban és márciusban egy-egy filmet (hetenként négy előadást tartanak) átlagban 250—300—400, sőt 500 néző tekint meg, addig március végén és áprilisban, a „megnémet”, hol rohanó, hol álló képek sorozatából álló filmeket megtekintő nézők száma 90—150 között mozog.

TANULSÁGOK

A fenti példákban kitűnik, hogy több helyen nem kielégítők a vidéki mozik működése számára teremtett feltételek. Az illetékes szervek (tartományi mozivállalat, tartományi filmelosztó központ, községi néptanácsok) mullok, hogy a jövőben megjavuljon a helyzet. A tapasztalatok alapján a következőket javasoljuk:

A Temesvár-tartományi mozivállalat

— juttasson el a rajon nagyobb helyeibe (például Kürtő), ahol naponta tartanak előadást, még egy vetítőgépet, hogy a filmet megszakítsák nélkül pergethessék,

— létesítsen állandó mozi (esetleg keskeny filmszalaggal) azokban a községekben, ahol nagy az érdeklődés és ezáltal biztosíték van arra, hogy anyagi szempontból kifizetődik az új filmszínház létesítése (például Sofronyán, Mácsán). Ezzel egyben elejét vehetné, hogy a községek közötti állandó hurcolással idő előtt tönkre menjenek a vetítőgépek (például Kisiratos), a gépészek számára

zött mozgott. A fenti összehasonlítás a létszámszökkenés mellett arra is rávilágít, hogy a mostoha körülmények ellenére a község lakói nagyra értékelik a filmeket, kultúrsumjuk szinte nem ismer akadályt.

A szentmártoniak többsége német anyanyelvű, német gyártmányú filmekből azonban kevés érdekli őket. Vajon nem lehetne ezen segíteni? Es vajon miért nem küldenek több új filmet? Érthető, hogy a már ismert filmek gyakori újratvetése nem vonzza a közönséget. Es tegyük fel még egy kérdést a tartományi mozivállalatnak. Vajon árte, vagy használ a vetítőgépeknek, ha hetenként 10 kilométeres utat tesz meg székre? Minderre a megoldás: legyen külön mozija mindkét községnek.

A szentmártoniak többsége német anyanyelvű, német gyártmányú filmekből azonban kevés érdekli őket. Vajon nem lehetne ezen segíteni? Es vajon miért nem küldenek több új filmet? Érthető, hogy a már ismert filmek gyakori újratvetése nem vonzza a közönséget. Es tegyük fel még egy kérdést a tartományi mozivállalatnak. Vajon árte, vagy használ a vetítőgépeknek, ha hetenként 10 kilométeres utat tesz meg székre? Minderre a megoldás: legyen külön mozija mindkét községnek.

A tartományi filmelosztó központ

— vegye jobban tekintetbe az egyes községek nemzeti összetételét és igyekezzék magyarlakta vidékre több magyar, nemellakta községekbe több német filmet küldeni (például Kisiratos, Szentmárton).

— ne tartsa mellékesnek a felirat kérdését. A tartományi filmelosztó központ egy pillanatra se felejtse szemelőt, hogy a feliratok hiánya nagymértékben megnehezíti az érthetőséget, ez pedig a film nevelő-művészi értékének rovására megy. Különösen a magyarlakta községekbe lehet küldeni feliratos filmeket, hisz sok idegen nyelvű filmet szinkronizáltak magyarra, vagy láttak el magyar feliratokkal. Ugy gondoljuk, ez gondosabb elosztáson, tervszerűtése-n mulik.

A községi néptanácsok és a kultúrthotthon igazgatói

— foglalkozzanak többet a községi mozik tevékenységével, a gépészek életkörülményeivel és igyekezzenek számukra minél jobb feltételeket teremteni (például Sofronyán, Kisiratos, Nagyrátos).

Sofronyán nincs állandó mozi. A helyzet, amely egyben magyarázatul is szolgál, röviden így foglalható össze:

A sofronyalak is buzgó mozibájak. Sajnos, a filmkaraván rendszeresen és főleg ritkán keres fel a községet. Legutóbb például öt hete járt Sofronyán.

Pártélet

A belső pártdemokrácia fejlesztése — minden alapszervezet feladata

A Coopmetál kisipari termelőszervezetek pártalapszervezete irányította tagjait a II. pártkongresszus dokumentumainak elmélyült tanulmányozására. A párttagok és tagjelöltek egyénileg és a pártoktatási körökben tanulmányozták a kongresszusi határozatokat.

A kongresszus különös figyelmet fordított a belső pártdemokrácia fejlesztésére. „A belső pártdemokrácia lényege a párttagok aktívizálása, bevonása a párt- és állampolitikai legfőbb kérdéseinek aktív megvitatásába, az intézkedések kidolgozásába, a párt határozatainak és politikai irányvonalának gyakorlati megvalósításába” — mutatott rá az RMP Központi Vezetőségének tevékenységéről szóló jelentés. Az alapszervezetek feladata tehát mozgósítani a párttagokat és tagjelölteket a párt- és állampolitikai kérdések megvitatására és gyakorlati megvalósítására.

A kongresszus által elfogadott szervezeti szabályzat is új, megnevezett igényességet támaszt a párttagok iránt. Párttagjaink képesek-e eleget tenni szervezeti szabályzatbeli kötelezettségüknek, mert politikai és ideológiai ismeretük állandó fejlesztése, valamint a gyakorlati tapasztalatok hozzásegítik őket ehhez.

A Coopmetál kisipari termelőszervezetek pártalapszervezete a dokumentumok megvitatása után igyekezett megvitatni a pártmunkát. Rendszeresítették a közgyűlések megtartási idejét. A bírói idejében lefektették a tagokat, ismerteti velük a gyűlések napirendi pontját. Ezáltal megjavult a közgyűlések látogatottsága, amely elérte a 80–90 százalékot. Az alapszervezet bírája arra törekszik, hogy mind több tagot bevonjon a napirendi szereplő kérdések megvitatásába. A párttagok nagyrésze, mint Szappanos Gyula, Szprávi Károly, Gross László, Karácsonyi Kálmán, Kenst Jenő és mások bekapcsolódnak a vitákba és értékes felajánlásaikkal emelik a gyűlések színvonalát.

Ezek az elvárások bátran használják a bírálat fegyverét. Elesen bírálják azokat a párttagokat — függetlenül tisztségüktől —, akik helytelen magatartást tanúsítanak a munkájuk körében, az egyik alkalommal Szláncó

János elvtárs a szövetkezet vezetői-generáljának munkáját bírálta. A hibás tervszerűsítés következtében a bádógombehely nem kapja meg idejében a munkadarabok befecsketéséhez szükséges öntvényeket. Szláncó elvtárs ugyanakkor bírálta Szappanos Gyula kommunista műhelyvezető magatartását is. Az irányítás alatt levő dolgozók ugyanis nem fordulnak hozzá bizalommal, mert elutasítja az alulról jövő kezdeményezéseket, javaslatokat.

Kenst Jenő, Karácsonyi Kálmán és mások bírálták a bírói tagjait, mert nem vesznek részt aktívan az alapszervezet munkájának irányításában. A bíró nem irányítja és ellenőrizi elég következetesen az adminisztratív vezetőséget. Hiba az, — mondotta egy alkalommal Kenst Jenő elvtárs — hogy a pártfeladatok teljesítésének ellenőrzését egyedül Text Ferdinánd elvtárs, az alapszervezet titkára végzi. Ez nagymértékben csökkenti az alapszervezet tekintélyét. Gross László elvtárs a párttanfolyam iránti felelősségért bírálta a bírói. Az alapszervezet bírája nem biztosított megfelelő propagandistát az esti tanfolyamról, ezáltal az a pártoktatási kör gyenge színvonalon mozog.

Felületes munkájáért több esetben bírálat érte a technikai iroda dolgozóit is. A technikai iroda által kiadott munkát sokszor 2–3-szor kell elkészíteni, mert nem döntik el előre a munkadarabok elkészítésének módjait, nem készítenek rajzot. Ez sok anyaggazdálkodást követel és nemhogy csökkenti, hanem emeli az önköltséget.

A párttagok közül tehát többen bátran és élesen bírálnak. Meg kell jegyezzük azonban, hogy a bírálat legtöbbször hatástalan, süket fülekre talál. A fentemlített hiányosságok még most is fennállnak és léteznek az eredményes alkotómunkát. Hiba mutatkozik a nyersanyagok beszerzésénél, az alulról jövő kezdeményezések elfogadásánál, a munkaszervezésnél, stb.

Ennek a gyökerét a kollektív vezetés hiányában találjuk meg. Az alapszervezet bírájaival közül — noha négyen vannak — egyedül csak Text Ferdinánd titkár dolgozik.

A Központi Vezetőség jelentése a II. pártkongresszuson világosan leszögezi: „A pártdemokrácia fejlesztése céljából a párt összes szerveiben kollektív vezetés elvét, amely a pártvezetés legfőbb elve.” Ennek az elvnek a gyakorlati alkalmazását nem tapasztalhatjuk a Coopmetál termelőszervezet alapszervezeténél. Varga Erzsébet elvtársnő, aki a bíró részéről a propaganda és az agitációs munkáért felel, betegsége miatt gyakran hiányzik a munkából. Gémes Kálmán és Szláncó János bírói tagok nem nyújtanak megfelelő segítséget a munka irányításában. Az egész szervezeti munka vezetését és irányítását a titkára bízik. Text elvtárs már megszokta, hogy egyedül dolgozik, elhanyagolja a többi bírói tagok bevonását a határozatok kidolgozásába és általában a pártmunkába. Rendszeresen tartják a bírói gyűléseket is. Egyébként Text elvtárs előre elkészít mindent a bírói tagoknak, csak jóvá kell hagyniok a határozati javaslatokat, beszámolókat, stb. Ok pedig mindent jóvá is hagyunk.

Mindez természetesen károsan hat az alapszervezet tevékenységére. A titkár egyedül képtelen átfogni az alapszervezet munkáját. Ezáltal a párttagok egyrésze, mint Ruzsa Iona, Mészáros Anna, Voicu Ioan, Nagy Rozália, Szomoró József, Varga János és mások passzív magatartást tanúsítanak az alapszervezet előtt álló feladatok iránt. Nem kapcsolódnak be a közgyűléseken kibontakozó vitákba. Noha többen közülük magasabb politikai ismeretekkel rendelkeznek és hozzájárulással emelhetnék a közgyűlések színvonalát, nem kérnek szót, közömbösek az alapszervezetet foglalkoztató kérdések iránt.

A pártban nem lehet egyszerű vezetés, hanem szigorúan be kell tartani a kollektív vezetés lenini elvét. Ez minden pártszervezetre vonatkozik, beleértve a Coopmetál alapszervezetét is. A bíró minden tagja kapcsolódjon be a határozatok kidolgozásába, a határozatok végrehajtásának megszervezésébe és ellenőrzésébe. A Coopmetál alapszervezet csak így teljesítheti feladatait.

Huma Mihály

A terméshozam növelésére törekvésnek

A kereszti „Schmelzer Jakab” kollektív gazdaság tagjai az a vágy vezérli munkájukban, hogy a hektáronkénti terméshozamot állandóan növeljék a ezzel gazdaságukat erősítsék. A brigádok és a csoportok munkájának alapos megszervezésével, a gazdaság mindennapi tevékenységének észszerű irányításával sikerült is szép eredményeket elérni. Az agrotechnikai szabályok figyelembevételével vetették el a 40 hektár zab, a 12 hektár tavaszi árpa, a 40 hektár napraforgó, a 350 hektár kukorica és a többi növénymagvakat.

A kollektivistákra a jövőben is nagy feladat vár. A gazdaság 40 hektáron termeszti a dohányt. Ennek a kiültetésére sok munkát vesz igénybe a dohány ültetésével egyidőben a növényápolási munkát is végezniük kell. A növényápolási munkálatokra felkészültek a gazdaság tagjai. A rendelkezésükre álló eszközöket kijavították, a munkát csoportonként szervezték meg. Az elmúlt napokban hozzáálltak a 18 hektár szőlő, a cirok kapálásához és a cukorrépa porózásához.

A kereszti kollektivisták eddigi eredménye annak tulajdonítható, hogy a tagság a vezetőtanács és a pártalapszervezet mozgósítására rendszeresen megjelent a munkában. Szorgalmas tevékenységükért dícséretet érdemelnek Matir Mihály, Dántner József, Weizenburger Ferenc és a gazdaság csaknem minden egyes tagja.

Gáll József, levelező

Friss zöldségfélék termesztése

Az I. Ranghegy gyár mellékgazdaságának kertésze, Straub József, örömmel dolgozik a mindent elkövet, hogy a gazdaságból idejében kerüljön a zöldségtétele az üzemi étkezdébe. A melegágyban paradicsom, kékparadicsom teljes virágzásban díszlik, az uborka indái mutatkoznak az első termés. A káposzta, kalarábápalántákat már rég kiültették a veteményes kertbe. Jó munkájához a vezetősegítség is hozzájárult.

Ez évben 163 dolgozó kapott egyéni parcellát a I. Ranghegy gyárban. Munkások, szellemi dolgozók kölcsönösen segítve egymást, igyekeznek, hogy parcelláikon jó termést érjenek el, családjaik számára olcsó és állandóan friss zöldségfélék biztosítsanak.

Friedmann Benjámin, levelező

A pártkabinet közlönyje

A pártkabinet vezetősége felhívja az esti tanfolyamok I. és II. évfolyamának, valamint az SzKP tanulmányi körök I. és II. évfolyamának (román- és magyar nyelvű előadásainak) propagandistáit, hogy ne kedden és szerdán jöjjenek a pártkabinetbe, hanem május 18-án, pénteken délután 5 órakor jelenjenek meg a városi pártbizottság 37. számú szobájában.

Artyom Letnyev

Az Egyesült Államok és a „fekete kontinens”

bab termelésének pedig kétharmada Afrikából kerül ki. Afrika mégis szegény, „nem termel annyi élelmiszert, hogy lakosságának szükségét kielégítse”. A szárazföld nyugati partjain fekvő Angola portugál gyarmat egyik keletének neve szöszörm, „éhes ország” jelent.

Ki a felelős az afrikai éhezéseről? Vajon nem a gyarmati rendszer-e? Az amerikai író tagadja ezt. Ugyanakkor a gyarmatosítók „vitathatatlanul sok jót” adtak az afrikai népek. Utakat, vasutakat építettek, emelték az életszínvonalat, megteremtették a társadalmi gazdaságvédelmet, műveltséget adtak a bennszülötteknek, és „olyan kormányzati rendszert létesítettek, amely — legalább is elméletben — a törvényen és az igazságosságon alapszik”.

Gunther azonban, anélkül, hogy észrevenné, a gyarmatosítás vádlójává változik át. Könyvében igen sok a konkrét, gazdasági és szociális vonatkozású adat, amely megcáfolja a szerző elméleti jellegű megállapításait. A kimerítő munka és az éhség elgyöngyít az afrikaiakat, a borszalmas egészségellenes életkörülmények megadják nekik a kegyelendő fést. A fekete kontinensen dühöng a legtöbb betegség és itt van a legkevesebb orvos és a legkevesebb korszerű orvosság.

A könyvnek a népművelésre vonatkozó adatai a gyarmati rend-

Az 1956. év termelési tervének megvalósításáért

A II. pártkongresszus irányelvei nagy feladatokat tűznek a gép- és traktorállomások elé a második öt-éves terv idejére, a mezőgazdaság szocialista átalakításáért. A gépalomások csak úgy tehetnek eleget ennek a feladatnak, ha minden évben teljesítik termelési tervüket, amivel hathatós segítséget nyújthatnak a mezőgazdaság szocialista szektorának, hozzájárulva annak állandó megerősítéséhez. Elengedhetetlenül szükséges ezért már az 1956-os év tervfeladatainak megvalósítása.

Az ujaradi gép- és traktorállomások közönsége, hogy valóra válthassa évi tervfeladatait, alaposan felkészült a tavaszi kampányra. Két héttel a kiűzött határidő előtt befejezték a traktorok és a szántás-vetési munkában használatos mezőgazdasági gépek javítását. Ezáltal elérték, hogy mielőtt a tavaszi munkálatokra a kedvező idő elérkezett, azonnal megkezdhetik a munkát. Február 20-ig 100 százalékban teljesítették a munkaszervezők megkötését is.

A szántás-vetési gyors elvégzése érdekében a gépalomlás vezetősége intézkedett, hogy a vetésnél különféle vetőgépek kapcsolódásokat alkalmazzanak. Sipos András 9. számú traktorbrigádja ezzel a módszerrel 200 százalékkal teljesítette vetési tervét. A legnagyobb teljesítményt a brigád tagjai közül Pátrungel István érte el.

A szántás-vetés mielőbbi befejezése érdekében a szocialista verseny szerveztek a brigádok között. A versenyt a szakszervezeti csoport szervezte, amely brigádvezetők, pontatorkok és traktorosokból állt. A versenyt Ardelean Victor 1. számú traktorbrigádja nyerte, tervének 124,2 százalékos teljesítésével. Eredményesen dolgozott Bogács János 8. számú traktorbrigádja, tervének 122,9 százalékos és Ciupav Gheorghe 6. számú traktorbrigádja, tervének 116,4 százalékos teljesítésével. Jó munkát végzett még Sinte Ioan 12. számú traktorbrigádja is. Ez a brigád tervét 112,4 százalékkal valósította meg.

Bogács János traktorbrigádja például a kampány megkezdése előtt Weissgerber Mátyás 3. számú traktorbrigádját hívta versenyre. Bogács brigádja vállalta, hogy április 20-ig 15 százalékos tervteljesítést, valamint 5 százalékos üzemanyag- és csereszécszák megtakarítást ér el. A vállalt utolsó pontjában kijelentették, hogy a siker biztosítása érdekében az órágrafikonos módszert fogják alkalmazni. A 8. számú brigád eleget tett vállalásának, kivéve az utolsó pontot.

A 12. számú brigád tavaszi kampánytervének április 20-ig való teljesítését vállalta, valamint 1000 liter üzemanyag és 2000 lej értékű csereszécszák megtakarítását.

Hasonló a helyzet a páros versenyben is. Nedin Mátyás az 1. számú traktorbrigádból versenyre hívta a GTA összes traktorosait. Bár tervét 127 százalékkal teljesítette, többen megelőzték, mint például Cserszinski Sámuel az 1. számú brigádból, tervének 134 százalékos teljesítésével. Róth István a 8. számú traktorbrigádból Dissler János traktorost hívta versenyre a terv április 20-ig való 10 százalékos teljesítéséért, valamint üzem- és kenőanyag megtakarításáért. Róth István tervének 125 százalékos teljesítésével eleget tett vállalásának is így teljesítette a versenypontokat, csupán az órágrafikon-

„törvény” a közlekedési eszközökön való elköltöztetésről és a szórakoztatási előadások elköltöztetési látogatásáról, „a vegyes házasságok eltiltására vonatkozó törvény”, stb., stb. A deliráló „törvényesekből” kilométernyire árad a fasizmus szelleme.

Gunther igen furcsán keveri írásában a gyarmati rendszer aljasságait a felelősséget, a gyarmatosítás védelmezésére irányuló igyekezetével. Gunther általában a gyarmati rendszer egyik utolsó védőbástyájának tekintti Afrikát. A könyv minden sora, de leginkább a mű befejező része elárulja a szerző feltevést, hogy Afrika is Ázsia útjára léphet. Gunther keserűen felsorolja az aggasztó tényeket az afrikai politikai öntudatának növekedéséről, a haladó eszméknek az afrikai kontinensre való egyre fokozódó behatolását, a Szovjetunió és a Népi Kína iránti rokonszenv növekedését, az afrikai népek szolidaritásának hangsúlyozását a gyarmatosítás ellen indított közös harcukban; végül pedig a Kelet löbbi néphez való csatlakozást, amely az afrikai népeknek a bandungi értekezleten történt részvételén fejeződik ki.

Ott millió fehér ember nem tarthat gyarmati alárendeltségben 200 millió afrikait, — erre a következtetésre jutott az amerikai újságíró. Gunther kijelenti: „Afrika nagyrésztben mindenestremeg vannak számlálva a fehérek önkényes, korlátlan és féktelen uralmának napjai”.

Az élet a „fekete kontinensen” is időszerűvé lette a gyarmatosítás győzelmes rendszerének megszüntetését. (Uj Idők, rövidített szöveg).

Szender Károly

Önköltségcsökkentés — életszínvonal emelkedés

A termelékenység növelésének jótékony hatása

Gyakran beszélünk a munkatermelékenység állandó növeléséről és az ezzel szorosan összefüggő önköltségcsökkentés fontosságáról. Ennek a jelzőnek azonban valóságga kell válnia, mert csak így váljuk valóra a második kongresszus irányelveit és így teremtik meg jobb életünket.

Mi is az az önköltség? Miért és hogyan kell csökkenteni? Sokszor elhangzott kérdések ezek, amelyek pillanatnyilag talán sablonnak tűnnek, de ha egy kissé elgondolkozunk rajtuk, rádöbbenünk fontosságukra. A textiliparban például az önköltség 1 százalékos csökkentése 5.600.000 méter szövött pamutúrt, a cipőiparban pedig körülbelül 216.000 pár férficipő eredményez.

Vegyünk most egy egészen közeli példát, a I. Ranghegy szerszámgépgyárat, ahol 1 százalékos önköltségcsökkentés évente 8 esztergappaddal jelent többet. Megvalósítható ez? Igen. Sőt a gyár eredményel sokkal többet mutat, mint az első öt éves terv alatt négyszeresen nőtt a munka termelékenysége (1950-évi viszonyítva), ami ugyanakkor egy esztergappad önköltségének 65 százalékos csökkentését jelentette. (Ugyanennek az évnek átlagos önköltségéhez mérten).

Hogyan csökkent tehát az önköltség? A munkatermelékenység növelésén keresztül, mert a termelékenység emelése közvetlenül és közvetve is csökkenti az önköltséget.

Közvetlenül azért, mert a munkatermelékenység emelése csökkenti a munkadarabok megmunkálásához szükséges munkaidőt és így természetesen a munkabért is, ami az önköltség egyik fontos költségeleme.

Közvetve úgy csökkenti az önköltséget, hogy növeli az időegységben termelt áruk mennyiségét, míg a rezsi-költség — az önköltség másik fontos eleme — változatlan marad. Ez azt jelenti, hogy egy áru egységére nagyobb termelékenység mellett kisebb rezsi-költség esik, mint kisebb termelékenység mellett.

Márciusban a I. Ranghegy-nyáron az önköltségi tervet 159,4 százalékkal teljesítették, tehát az előirtnál jóval nagyobb mértékben csökkent az önköltség. Hogy ezt miként érték el, azonnal megtudjuk, ha megnézzük a munkatermelékenység színvonalát, amely 107,7 százalékos. Az egy munkásra jutó állagbér pedig 101,5 százalékos mutató. Tehát megtaláljuk a munkatermelékenység és állagbér közötti helyes arányt is.

Mindez a vállalat jó munkájára vetítve. Azt hirdeti, hogy a I. Ranghegy

szerszámgépgyár további sikerek felé halad. Nézzük meg, hogy kik is a siker részesek. A sok lelkesímeres, szorgalmas munkás között a szerszámműhelyben megtaláljuk Filipas Gheorghe esztergályost is, aki sikeres alkalmazza Kerr Béla útját, ami annál a meghatározott művelétnél körülbelül 30 százalékos munka-termelékenység növekedést jelent. Filipas elvtárs munkájára jellemző a kitűnő minőség is. Ezzel akarja bebizonyítani, hogy tevékenyen részt vesz abban a harcban, amelyet a gyár — a kongresszus irányelvei szellemében — a munkatermelékenység növelésén keresztül az önköltség csökkentéséért indított.

Az öntődében azonban más a helyzet. Bár ebben az üzemszénben áprilisban csökkent az előző hónaphoz mérten a selejt (márciusban 11,6 százalékos volt, míg áprilisban 8,9 százalékos), mégis meg sok elvtárs dolgozik több, mint 10 százalékos selejttel. Így például Asztalos Péter, Balcan Petru, Onodi János és mások. Pedig a munka tárgya és a munkafeltételek azonosak Sándor Sándor, Venczel Mihály és Ungurean Gheorghe elvtársakéval is, akik selejtmentes termeléssel járultak hozzá az önköltség csökkentéséhez és egyben az áprilisi eredményekhez.

Felvetődik a kérdés, hogy mi járul hozzá a munkatermelékenység növeléséhez és ezen keresztül az önköltség csökkentéséhez. Felelet erre: a munkaidő észszerű, alapos kihasználása. Nem úgy, mint az öntődében, ahol Petcu Nicolae, Asztalos Péter, Gutan Nichifor és Burlete Nicolae több, mint öt napot hiányoztak igazolatlanul. Ezek az elvtársak belenyugoznak abba, hogy majd munkatársaik odaadó munkája „kihúzza az öntődet a csávából” és teljesítik a tervet, de nem gondolnak arra, hogy népgazdaságunknak és saját maguk jobb életének megteremtéséhez az ő munkájukra is szükség van.

A szocialista társadalmi rendben az önköltség alakulása a legfontosabb mutatószám, amely rányomja bélyegét valamely vállalat egész tevékenységi körére, termelési, anyagbeszerzési és áruértékesítési vonalon egyaránt. Minél alacsonyabb egy vállalatban az önköltségi színvonal, — a termelési terv választék és minőség szerinti teljesítése esetén — annál kiégőbb az illető vállalat tevékenysége.

Ezt szemlélte tartotta a vállalat vezetősége. Bizonyított erre a műszaki-szervezési intézkedések egész sora, mely mind az önköltség csökken-

tését célozza. Így például az anyagfogyasztási normák csökkentése, a rezsi-költségek pontos megállapítása, az improduktív költségeknek a múlt évhez viszonyítva 3,5 százalékos csökkentése, az adminisztratív személyzet létszámának felülvizsgálása és még más különböző szervezési intézkedések, amelyek részben megvalósultak, részben pedig most alkalmaznak őket a cél elérése érdekében.

A siker csak akkor biztos, ha nem lesz több selejt és igazolatlan hiányzás. Ez pedig közvetlenül érdeke minden Ranghegyi dolgozóinak. Nem is kell hozzá különösebb erőfeszítés, csak lelkesímeres munka, a munkaidő mind a 480 percének kihasználása.

Lukács Pirokka

Az amerikai újságokat és folyóiratokat egyre inkább foglalkoztatja az a kérdés, hogy megvan-e számukra a gyarmatosítás napjai Afrikában? Sikerül-e az európai nagyhatalmaknak megmenteniük afrikai birtokaikat? Nincs-e itt az ideje, hogy az Egyesült Államok foglalja el európai elődeinek helyét az afrikai kontinensen?

John Gunther ismert amerikai író, újságíró és rádióhírmagyarázó is megkísérel, hogy fényt derítsen ezekre a kérdésekre. Gunther jóformán az egész világot beutazta, sok mindent látott és lucutnyi könyvet írt. Közülük az Európában, az Ázsiában, a Latin-Amerikában és az Egyesült Államokban címűek a legismertebbek. Szerzőnk tavaly még egy szárazföld „felfedezésére” vállalkozott s megírta, Afrikában című munkáját.

Gunther az elnyomott népek szabadságharcának megöröztött ellensége, természetesen tehát, hogy erősen tendenciózus könyvet írt. Az óriási adathalmaz mégis roppant érdekessé teszi Gunther munkáját. S a könyvben említett tények olykor meggyőzően cáfolják a szerző következtetéseit és okfejtéseit.

Gunther futó pillantást vet az afrikai szárazföld térképére és csak úgy mellesken megjegyzi, hogy a kontinens rajza többszörre emlékeztet. Ebből a szaruból mérhetetlen gazdagság árad. Gunther adatai szerint a világ gyémánttermelésének 98 százaléka, aranytermelésének 55 százaléka, réztermelésének 22 százaléka, mangán-, króm- és uránérc-termelésének jelentős része, kakaó-

Nagyjelentőségű hozzájárulás a nemzetközi leszerelés csökkentéséhez

A szovjet kormány nyilatkozata a leszerelés kérdésében

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti: A szovjet kormány hosszabb nyilatkozatot tett a leszerelés kérdésében, amely újabb hozzájárulást jelent a nemzetközi ellenlélek csökkentéséhez.

A nyilatkozat többek között így hangzik: A leszerelés és a béke biztosítása ügyéhez való hozzájárulás óhajától vezérelve és abban a reményben, hogy még kedvezőbb feltételek jönnék létre a Szovjetunió békés gazdasági és kulturális építésének munkájában, a Szovjetunió kormánya a következő határozatot fogadta el:

1. Egy év leforgása alatt, 1957 május 1-ig, újabb és még jelentősebb csökkentést hajtott végre a Szovjetunió fegyveres erőinek létszámában és pedig 1,200.000 fővel csökkenti a Szovjetunió fegyveres erőinek állományát az 1955-ben végrehajtott 640.000 főnyi csökkentésén kívül.

2. Ennek értelmében 63 hadosztályt és különböző brigádokat oszlatnak fel, amelyek között szerepelnek a legjellegesebb Német Demokratikus Köztársaság területén tartózkodó, több mint 30.000 főnyi három léghadosztály és más katonai egységek.

Hasonlóképpen felosztatják a szovjet hadsereg katonai iskoláinak egy részét.

Kivonnak 375 hadihajót a haditengerészet flottájából.

3. A fentiek értelmében csökkentik a Szovjetunió haderejének harci és műszaki felszerelését, valamint a Szovjetunió állami költségvetésében a katonai szükségletekre előirányzott kiadásokat.

4. A hadsereg költségeiből elbocsátott katonák részére lehetőséget teremtenek, hogy bekapcsolódjanak az ipari és mezőgazdasági termelésbe.

E határozatok meghozatalánál a szovjet kormány szem előtt tartja azt a tényt, hogy ami Európát illeti, a francia nép, az angol nép, valamint a Szovjetunió népe és más békeszerető európai államok népei nem akarnak háborút, mivel még ma is érzik a háború súlyos következményeit és hogy ezek a népek az államok közötti kapcsolatok megújítására törekednek, a nemzetközi együttműködés sokoldalú kifejlesztését óhajtják.

Más kormányoknak, s ezek között az Amerikai Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányainak feltétlenül követniük kell ezt a példát olyan mértékben, amilyen mértékben ők is azt akarják hozzájárulni a béke megszilárdításához.

A szovjet kormány kész megvizsgálni a Szovjetunió hadereje további csökkentésének kérdését, ha a nyugati hatalmak — az Amerikai Egyesült Államok, Anglia és Franciaország — a maguk részéről is megfelelő mértékben csökkentik haderejüket és fegyverzetüket.

A fentemlített határozat elfogadásánál a szovjet kormány abból a tényből indul ki, hogy 1,200.000 szovjet állampolgár leszerelés és a társadalom szempontjából szükséges békés építés munkájához való visszaterése újabb nagy hozzájárulást jelent a Szovjetunió népgazdasága minden szakasza további állandó fejlődéséhez és a nemzetközi béke megerősítéséhez, amelynek megfelelő visszavágást biztosítanak a béke megsértésének megakadályozásában. Ugyanakkor a szovjet kormány annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a Szovjetunió hadereje teljes biztonságát védő népiük békés munkáját és hogy a szovjet emberek, valamint más országok békeszerető népei nem csökkentik éberségüket és leleplezik a népek közötti békés együttműködés és a béke ügye ellenségeinek mesterkedéseit.

Ugyanakkor a Szovjetunió költségvetésében előirányzott katonai kiadások további csökkentése lehetővé teszi, hogy a felszabadult eszközöket a békés építésre, hazánk szocialista fejlődése nagyszerű terveinek még sikeresebb teljesítésére, a szovjet nép jólétének emelésére fordítsuk.

A szovjet haderők és fegyverzetek újabb jelentős csökkentésénél a szovjet kormány abból a tényből indul ki, hogy jelenleg a béke erői jelentős mértékben megerősödtek, jobban szervezték és hogy rendelkeznek azokkal a jelentős eszközökkel, amelyek megfelelő visszavágást biztosítanak a béke megsértésének megakadályozásában. Ugyanakkor a szovjet kormány annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a Szovjetunió hadereje teljes biztonságát védő népiük békés munkáját és hogy a szovjet emberek, valamint más országok békeszerető népei nem csökkentik éberségüket és leleplezik a népek közötti békés együttműködés és a béke ügye ellenségeinek mesterkedéseit.

1956. május 14.

Kereskedelmi egyezmény a Szovjetunió és Dánia között

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Hansen dán miniszterelnök és külügyminiszter ez év márciusi moszkvai látogatása során megállapodásra jutottak, hogy Koppenhágában kereskedelmi tárgyalásokat folytatnak a Szovjetunió és Dánia közötti két évre szóló kölcsönös áruszállítási jegyzőkönyv megkötése céljából.

A megállapodás értelmében az utóbbi időben Koppenhágában baráti légkörben tárgyalások folytak le, amelyek eredményeként május 14-én kölcsönös áruszállítási jegyzőkönyvet írtak alá 1956 május 15 — 1958 május 14 közötti időszakra.

A jegyzőkönyvnek megfelelően a Szovjetunió Dániától rendel két, egyenként 10.000 tonnás szállítóhajót, hűtőhajókat és nagy teljesítőképességű motorhajókat. Ezenkívül az említett két év leforgása alatt,

Dánia hajóberendezéseket, cementipari, élelmiszer- és textilipari, vegyi- és hűtőipari, valamint rádióipari felszereléseket exportál a Szovjetunióba.

A Szovjetunió ugyanakkor gabonát, műtrágyát, műtűt, betonipari termékeket, kokszot, öntvényeket, vegyi cikkeket, fémfeldolgozó szerszámokat, traktorokat és mezőgazdasági gépeket, szállítóberendezéseket, személy- és tehergépkocsikat és más cikkeket szállít Dániának.

A jegyzőkönyvből kitűnik, hogy a két ország közötti évi árucseréforgalom az említett két évben állag kétszer annyi lesz, mint 1955-ben volt.

A jegyzőkönyvet a Szovjetunió részéről Sz. A. Boriszov, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, Dánia részéről pedig E. O. Krag, munka- és gazdaságügyi miniszter írta alá.

Francia lapok a román gazdasági küldöftség franciaországi látogatásáról

PARIZS. (Agerpres.)

A francia lapok továbbra is fényképeket és beszámolókat közölnek a román gazdasági küldöftség párizsi látogatásáról. A Combat című lap hangsúlyozza, hogy Marcel Popescu, a román külkereskedelmi miniszter franciaországi látogatása pozitív tényező. Az Information hangsúlyoz-

za, hogy fennáll a lehetőség a Franciaország és Románia közötti kereskedelmi kapcsolatok kibővítésére. Ezek a kapcsolatok más téren is az együttműködés fokozására ösztönöznek és ugyanakkor hozzájárulnak a két ország közötti hagyományos baráti kapcsolatok megszilárdításához.

Térkép előtt

GOA

A második világháború után az indiai népek országa függetlenségért folytatott évszázados harcát siker koronázta: Indiát független köztársasággá kiáltották ki. Az angol gyarmatosítók India elhagyására kényszerültek, mely elnyerte azt a jogát, hogy saját maga döntson fejlődésének útjáról. Röviddel ezután Franciaországnak is le kellett mondania indiai gyarmatairól. A hindosztáni félszigeten csupán Portugália „szeg-gyarmatai” maradtak. (A külföldi sajtó gyakran illeti ezzel a gyűnével a hindosztáni portugál gyarmatokat.)

Ilyen feltételek között a portugál gyarmatosítók egy sor olyan intézkedést hoztak, melyek révén megkísérelték a Goa felett gyakorolt államhatalmuk megerősítését. Ebből a célból, többek között, megkísérelték mindazt megsemmisíteni Goa-ban, ami indiai. Az iskolákban megtiltották a hindu nyelven való tanítást; a köztisztviselők — nemzeti viselkedést helyett — európai ruhákban kötelesek jární. A portugál hatóságok megtiltották a tekintélyes indiai személyiségek arcképeinek kifüggesztését és követelték, hogy ezeket a portugál vezetők arcképeivel helyettesítsék. Az Egyesült Államok kezén lévő Goa-i rádióállomás féke-mánytánc megalkotását írta elő Goában, de ennek a nem népképviseleti alapon felállított szervnek alig van valamelyes hatalma.

Goa lakosai természetesen minden állampolgári jogot nélkülöznek. A terület legfőbb hatósága a főkomandó és a katonai parancsnok. 1955-ben a portugál kormány törvényt fogadott el, mely egy „kormánytánc” megalakítását írta elő Goában, de ennek a nem népképviseleti alapon felállított szervnek alig van valamelyes hatalma.

Goa lakosai természetesen minden állampolgári jogot nélkülöznek. A terület legfőbb hatósága a főkomandó és a katonai parancsnok. 1955-ben a portugál kormány törvényt fogadott el, mely egy „kormánytánc” megalakítását írta elő Goában, de ennek a nem népképviseleti alapon felállított szervnek alig van valamelyes hatalma.

KULTURÁLIS EGYEZMÉNY JÖTT LETTE A ROMÁN NEPKÖZTARSASÁG ÉS A KOREAI NEPI DEMOKRATIKUS KÖZTARSASÁG KÖZÖTT

Fenján. (Agerpres.)

A Koreai Központi Távirati Iroda jelenti, hogy a Román Népköztársaság és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság képviselői május 12-én kulturális egyezményt írtak alá.

Korea részéről az egyezményt He Den Szuk, a Koreai NDK propaganda és kulturális ügyének minisztere, a Román Népköztársaság részéről pedig Anton Tatu Jianu, a Román Népköztársaság fenjáni nagykövete írta alá.

Hasonlóképpen jóváhagvták a két ország közötti kulturális egyezmény 1956. évi munkatervét.

—O—

SOVJET TURISTAK ANGLIABAN

London. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

A Vjacseszlav Molotov nevű motorhajón május 14-én Londonba érkezett a szovjet turisták első csoportja. A szovjet turisták egy hetes londoni látogatásuk során megtekintik az angol főváros nevezetességeit és környékét.

—O—

FOKOZÓDIK A DIAKMOZGALOM ARGENTINABAN

Buenos Aires. (Agerpres.)

A France Presse hírgyűjteménye szerint Argentínában fokozódik a diákmozgalom.

Buenos Airesben és Cordobában több összetűzésre került sor. Cordobában a besúlltek száma huszra emelkedett.

A France Presse hangsúlyozza, hogy a diákság mozgalma a világi oktatás égető kérdéseinek megoldását sürgeti.

—O—

INDONEZIAI PARLAMENTI KÜLDÖFTSÉG LÁTOGATÁSA A SOVJETUNIOBAN

Dzsakarta. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának meghívására május 14-én az indonéziai parlament egy küldöftsége utazott a Szovjetunióba. A küldöftséget Szártono, az indonéziai parlament elnöke vezeti.

—O—

ERŐSÖDIK JORDANIA ÉS LIBANON EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Beirut. (Agerpres.)

Az Ad-Diar című lap Huszein, Jordánia királya és Samun libanoni elnök tárgyalásainak eredményével foglalkozva hangsúlyozza, hogy a megbeszélések nagyban hozzájárultak a két ország szoros együttműködésének megteremtéséhez és kapcsolataik megújításához.

Jelenleg szó sem lehet más arab országoknak a bagdadi paktumhoz való csatlakozásáról — írja a lap, majd hozzáfűzi: bármely arab állam bevonására irányuló kísérlet már jóelőre kudarcra van ítélve.

kezdésük. A portugál kormány azonban következetesen visszautasította ezt a javaslatot.

A portugál kormány gyarmati politikáját az Egyesült Államok külügyminisztériuma támogatja. Mult év decemberében elején Cunha portugál és Dulles amerikai külügyminiszter közleményt adott ki, melyben kijelentették, hogy „Goa Portugália tartománya.”

Indiában ez a nyilatkozat hatalmas felháborodást váltott ki. Számos naggyűlés részvevői követelték: hozzanak erélyes intézkedéseket Goa területének felszabadítása érdekében.

India külügyminisztere kijelentette, hogy „Goa India szerves része” és hogy „India felszabadulása nem lehet teljes addig, amíg azokat a kis területeket, ahol még fennállnak az idegen uralom maradványai, fel nem szabadítják az idegen járom alól.” A „Hindustan Standard” című újság hangsúlyozza az indiai portugál gyarmati uralom kiáltástalanságát és rámutat arra, hogy „azok a történelmi erők, melyek az egész világon felemelkednek, el fogják seperi a gyarmati rendszert és segíteni fognak abban, hogy India érvényesítse vitathatatlan jogait Goa-ra — India területének és szerves részére.”

Az indiai portugál gyarmatok lakosságának nemzeti felszabadító harca, India kormányának határozott és világos állásfoglalása Goá kérdésében, valamint India népének az a törekvése, hogy ezt a területet felszabadítsa, az egész világ demokratikus erőinek forró támogatását élvezi.

Sz. M.

Moszkvában összejöveleteken ismertették a francia irodalmat és művészetet

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A Moszkvai Művészek Központi Házában május 14-én összejöveletek rendeztek „A francia irodalom és művészet” tárgykörrel.

A Szovjet Művészek Központi Házának nagyszínházában a feldiszlított emelvényen elhelyezett jelszavas táblákon a következő feliratot lehetett olvasni: „Franciaország és a Szovjetunió népeinek barátságáért!”

Az összejövelet Borisz Polevoj író nyitotta meg. Beszél a francia irodalomról, a francia irodalmi kapcsolatokról, a francia írók műveinek népszerűségéről a Szovjetunióban. A jelenlévők tapsa közepette köszöntötte a francia vendégeket és felkérte Maurice Dejean urat, Franciaország moszkvai nagykövét, hogy foglaljon helyet az elnökségen.

V. Dinnik, a moszkvai Állami Egyetem tanára beszélt a francia irodalomról, amit a jelenlévők nagy érdeklődéssel hallgattak.

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

—O—

Az összejöveleten felszólalt Maurice Dejean francia nagykövét, akit melegen fogadtak. Az összejövelet keretében megrendezett előadáson fellépett a szovjet főváros több ki-váló művésze, akik előadtak francia zeneszerzők műveiből és francia költők verseit szavalták, valamint jeleneteket mutattak be különböző francia színdarabokból.

A Külföldi Kulturális Kapcsolatok Összejöveletének székelyén május 14-én ugyancsak összejöveletek rendeztek a francia kulturális értékek ismertetésére.

L. D. Kiszlova, beszédében hangzott, hogy a szovjet emberek örömmel fogadják a Szovjetunió és Franciaország kulturális kapcsolatainak fejlesztését.

Zavadszkij, a Szovjetunió népművésze beszámolt Franciaországban tett látogatása alkalmából szerzett benyomásairól.

Az összejövelet résztvevői ezután megtekintették egy francia filmet.

Alsóházi vita az angol-szovjet kapcsolatok kérdésében

LONDON. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az alsóházi május 14-i ülésén Shinwell laburista képviselő kérdést intézett Nutting külügyi államminiszterhez arra vonatkozólag, hogy szándékában van-e a külügyminiszternek rövidesen újabb szovjet-angol tárgyalásokat javasolni a kereskedelem és a kapcsolatok megújítása érdekében.

A kérdésre válaszolva Nutting ezeket mondta: „Nemrég értékes eszmecsere folytunk a szovjet vezetőkkel. Most tárgyalásoknak kell következni, hogy lássuk, milyen haladást lehet elérni a közös nyilatkozatban említett kérdésekkel kapcsolatban. A kereskedelemügyi miniszter kapcsolatban áll a londoni szovjet kereskedelmi kirendeltséggel a Szovjetunió vásárlási programja ügyében.”

A Crabb buvár esetével kapcsolatban Anglia és a Szovjetunió kormány között váltott jegyzékre utalva, Shinwell felkérte a kormányt, adjon

biztosítékot arra nézve, hogy az utóbbi időben lejátszódott események nem fogják akadályozni a tárgyalások folytatását, amelyeknek célja jobb megértést elérni a Szovjetunióval.

Nutting így válaszolt: „Biztosíthatom Önöket, hogy az utóbbi időben, vagy a látogatás során lejátszódott események nem fogják akadályozni a tárgyalások folytatását.”

Több laburista képviselő arra szólította fel az angol kormányt, vizsgálja felül a „stratégiai” indokokból exportra betiltott áruk jegyzékét, hogy az angol nagyparasok és kereskedők állásukban a szovjet kormány által tett javaslatokkal a kereskedelem terén.

Shinwell és Chapman laburista képviselők nyomatékosan sikraszálltak a Kínai Népköztársaságba való exportra kivetett korlátozások hatálytalánítását illetően.

Nutting azt válaszolta, hogy a Kínai Népköztársaságba exportálandó árucikkek listáját kibővíti.

Az Indiai Kommunista Párt vezetőinek nyilatkozata

DELHI. (Agerpres.)

A Sunday Standard című lap jelenti, Adzsoj Ghos, India Kommunista Pártja Központi Bizottságának főtitkára egy, a Bihar Államban nemrég megtartott naggyűlésen kijelentette, hogy a párt fokozza harcaát az imperialisták agresszív politikájának minden megnyilvánulása ellen Ázsiában és Afrikában. India Kommunista Pártja támogatja a kereskedelem, a kulturális és szociális kapcsolatok kiszélesítését India és a szocialista országok között.

Ghos a továbbiakban a munkások felhatalmazásának és az indiai dolgozók életkörülményeinek kérdésével foglalkozott.

A Times of India című lap beszámolt arról, hogy egy nemrég lefolyt naggyűlésen beszédet mondott

Dzsoszhi, India Kommunista Pártja Központi Bizottságának tagja. India Kommunista Pártja — mondotta Dzsoszhi — elhatározta, hogy támogatja az indiai kormány második öt-éves tervét, mert az előirányozza az ország iparosítását. E terv sikeres megvalósítása hozzájárulna az ország mindenki számára a fejlődéséhez, a tömegek életszinvénelének emeléséhez és ugyanakkor lehetőséget nyújt a kormányt arra, hogy hatékony ellenőrzést gyakoroljon a magánszektor fölött.

Dzsoszhi köszöntötte az új kapcsolatokat létrehozását India és az európai szocialista országok, valamint Kína között. Hangoztatta, hogy a szocialista országokkal való együttműködés megfelel